

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

DGLZ

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Ontworpen door

(10)/(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Bekostiging en stand van zaken PBM

Datum

12 mei 2020

Kenmerk

205165

Zaaknummer

108790

Paraaf directeur Paraaf DGLZ

1 Aanleiding voor deze nota

De bewindspersonen hebben besloten om persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar te stellen aan mantelzorgers, vrijwilligers in de palliatieve zorg en PGB gefinancierde zorgverleners - niet in dienst of in opdracht werkend voor een zorginstelling of -aanbieder, indien;

- zij zorg verlenen aan kwetsbare mensen met (symptomen van) COVID 19 en
- waarbij de afstand van 1,5 meter niet kan worden aangehouden vanwege de noodzakelijke verpleging en verzorging.

Middels deze nota willen we inzicht geven in het proces (kort) en een akkoord op de financiering van de PBM's voor de genoemde zorgverleners.

Daarnaast is afgesproken medewerkers in WMO ondersteuning te voorzien van een reservepakket.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Akkoord op het voorstel dat de PBM's voor bovengenoemde doelgroepen door VWS gefinancierd wordt tot nul.
- Akkoord dat de financiering van PBM's voor bovengenoemde doelgroepen onderdeel is van de gehele claim richting financiën.
- Akkoord dat wordt uitgezocht op welke manier de PBM's voor bovengenoemde doelgroepen op termijn bekostigd kunnen worden. Hiervoor worden op dit moment de volgende opties onderzocht: Zvw, Wmo en WPG (infectieziektebestrijding).
- De materialen voor de reservepakketten kunnen door zorgaanbieders via de hen bekende route besteld worden en ter beschikking gesteld worden aan de medewerkers. Hier financiert VWS alleen het verschil tussen de marktprijs en de pre-corona prijs van de producten.

3 Stand van zaken

De doelstelling van de procedure is persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar te stellen aan mantelzorgers, vrijwilligers in de palliatieve zorg en PGB gefinancierde zorgverleners - niet in dienst of in opdracht werkend voor een zorginstelling of -aanbieder, indien zij zorg verlenen aan kwetsbare mensen met (symptomen van) COVID 19 en waarbij de afstand van 1,5 meter niet kan worden aangehouden vanwege de noodzakelijke verpleging en verzorging. Hiervoor is de richtlijn 'Beschermingsmiddelen (PBM) voor mantelzorgers, PGB gefinancierde zorgverleners, en vrijwilligers in palliatieve zorg' opgesteld. Zie bijlage.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Kenmerk

Proces PBM pakketten

Het proces dat op dit moment wordt ingeregeld met de LHV, LCH, KNMP, GGD en groothandels/distributeurs voor de korte en lange termijnpakketten ziet er als volgt uit:

- Wanneer een cliënt klachten heeft wordt diegene getest door de huisarts of GGD.
- De huisarts of de infectie arts van de GGD geeft een 'recept' (elektronisch recept via het bestaand systeem van huisarts/GGD en apotheek) voor een 'korte termijnpakket PBM'. Het korte termijnpakket is ter overbrugging van de testperiode en kan worden opgehaald bij de apotheek. Wijze waarop het kan worden opgehaald is aan de apotheek.
- Wanneer de uitslag van de test positief is, meldt de huisarts of GGD arts dat via het systeem (ook elektronisch recept) naar de apotheek waarna het 'lange termijnpakket' wordt verstrekt.
- De LCH koopt de PBM's in. Deze worden in korte- en lange termijnpakketten door de LCH verstrekt aan de vier groothandels. Deze verstrekken de pakketten aan de apotheken. 90% van de apotheken is aangesloten bij deze groothandels. De KNMP onderzoekt hoe de distributie aan de overige 10% van de apotheken kan plaatsvinden.

Voor de samenstelling van de pakketten PBM zie bijlage 12052020schattingen verbruik.

Proces reservepakketten

Het aanvragen en de distributie van de reservepakketten verloopt via het 'reguliere' proces van aanvraag van middelen. Dat wil zeggen, de aanvraag kan worden gedaan door de zorgorganisaties middels het portaal van de LCH. Mediq is verantwoordelijk voor de distributie. Ook de bekostiging van deze pakketten loopt via de zorgorganisaties waarbij VWS het verschil tussen de marktprijs en de normale prijs financiert.

4 Financiering van de PBM korte termijn en lange termijn pakketten.

Uitgangspunt in de financiering van de persoonlijke beschermingsmiddelen is dat de middelen **niet door de zorgvrager zelf gefinancierd hoeven te worden**. Aangezien er niet op korte termijn een duurzame oplossing zal zijn voor de bekostiging van de PBM's, wordt hieronder de consequenties van de nul financiering op een rij gezet. Met de nul financiering wordt bedoeld dat behalve het verschil tussen de marktprijs en de normale prijs, wat nu voor aanbieders is geregeld, nu ook het verschil tussen de normale prijs en nul

wordt gefinancierd. Parallel hieraan wordt wel gezocht naar een structurele oplossing.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Raming van de kosten

Op basis van de raming ligt de schatting van de kosten tussen de € 4,2 miljoen en € 12,9 miljoen per week. Dit bedrag is voor:

- de korte en lange termijn pakketten
- de onkostenvergoeding voor de apotheken en distributeurs.

Kenmerk

Aantallen pakketten

De schatting is opgesteld in samenwerking met het LCH. In deze berekening is uitgegaan van

- de aantallen personen in deze groepen van zorgverleners en
- een besmettingsgraad van de bevolking en dus ook voor deze groep cliënten tussen de 5% en 15%.

Gezien de momentele landelijke besmettingsgraad van ca 4%, en maatregelen die van kracht zijn voor deze groep cliënten, is dit naar verwachting een overschatting. De raming is op veel aannames gestoeld. Daarom is het van belang dit goed te monitoren en tijdig bij te stellen, indien nodig.

Kosten apothekers / groothandel

De kosten die worden berekend voor de distributie, uitgifte en bezorging van de korte en lange termijnpakketten bedragen €8,- per pakket. NB! Dit is op basis van het **normale tarief** van de apotheken.

De opbouw van al deze kosten is inzichtelijk gemaakt in de bijlage:
12052020 schattingen verbruik PBM's.

Consequenties van de nul financiering

FEZ heeft onderzocht wat de mogelijke consequenties en risico's zijn voor de 'nul' financiering. Zij benoemen de volgende punten:

- De overeenkomst met Mediq¹ is niet financieel begrensd. VWS staat garant voor de financiële risico's die Mediq loopt (aanbod overschrijdt vraag, leveringsrisico, schadeclaims). Dit is overigens ook al het geval bij de huidige marktcorrectie.
- Geen van de actoren (inkopende/distribuerende partij, aanvragende partij, verstrekende partij) heeft een prikkel tot uitgavenreductie. Omdat de PBM's ogenschijnlijk gratis zijn, is er een risico op fraude (doorverkoop) door de aanvragende partij. Hier valt niet op te controleren. Echter, uitgifte vindt alleen plaats op recept van een arts en eenmalig voor een korte termijn dan wel korte en lange termijn pakket.
- Deze financieringswijze past niet bij het uitgangspunt om de markt het werk te laten doen.
- De gebruikers zijn deels geen professionele zorgverleners, waardoor het risico op onjuist gebruik van de PBM groter is. Mogelijk leidt dit tot schadeclaims tegen de staat hetgeen een additioneel financieel risico is.

¹ Aangezien het LCH geen rechtspersoonlijkheid heeft VWS een overeenkomst gesloten met Mediq. Op grond van deze overeenkomst verstrekt Mediq mondkapjes, andere beschermingsmaterialen en nog een aantal andere producten levert tegen "pre-corona-prijzen", aan zorginstellingen.

Het risico op onjuist gebruik wordt deels ondervangen door in de communicatie te verwijzen naar bestaande instructies en filmpjes over goed gebruik (buiten het ziekenhuis).

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Vergoeden PBM voor alle pgb-zorgverleners

Er is gekozen om de PBM vooralsnog voor alle zorgverleners van budgethouders, die niet in dienst zijn van een zorginstelling, te vergoeden omdat:

Kenmerk

- Verschillende groepen zorgverleners die worden gefinancierd met pgb's zeer divers zijn qua professionaliteit en relatie tot de budgethouder.
- De mogelijkheden voor financiering van PBM's vanuit het budget variëren.
- Bij de toekenning van PGB's geen rekening is gehouden met de bekostiging van PBM. Het ligt dus in de lijn der verwachting dat de budgetten voor een aanzienlijk deel van de budgethouders die hier mee te maken krijgen niet toereikend zullen zijn. (Zie bijlage: PGB voor enkele voorbeelden)

Als we in de financiering van de PBM onderscheid willen maken in welke groep zorgverleners wel, en welke niet, krijgen we naast een bijna onuitvoerbare praktijk, ook te maken met gelijke monniken (budgethouders) ongelijke kappen (afhankelijk van wet of categorie zorgverlener, of de PBM vanuit pgb kan worden bekostigd).

Advies:

Financiering pgb-breed is niet snel en goed in te regelen in de uitvoering, vandaar dat we er voor kiezen deze groep nu mee te nemen in de nul financiering.

Structurele bekostiging

Er moet verder onderzocht worden op welke manier PBM in de toekomst gefinancierd kan worden.

- **Zvw:** Z heeft de mogelijkheden van bekostiging vanuit de zorgverzekering onderzocht. Uit deze analyse blijkt dat bekostiging vanuit de Zvw voor de bovenstaande groepen geen kansrijke optie is. (zie bijlage 1, Uitwerking financiering PBM mantelzorg en informele zorgverleners vanuit Zvw 07052020 2.0).
- **Wmo:** Voor de financiering voor PBM voor mantelzorgers kan de Wmo mogelijk een optie zijn omdat het ondersteuning mantelzorg betreft, maar vanwege precedentwerking als bij de Zvw is deze optie ook niet kansrijk.
- **Wpg:** PG onderzoekt de inrichting van de infectieziektebestrijding naar de toekomst toe. Nederland was voor zo'n pandemie niet goed voorbereid (te weinig IC plaatsen, PBM, testen en testcapaciteit, niet voldoende beademingsapparatuur, productiefaciliteiten etc.). In het onderzoek naar de voorbereiding op dit soort pandemieën, kan bescherming van deze groep informele zorgverleners worden meegenomen. Het is dan ook afgebakend tot bescherming van informele zorgverleners bij infectieziekten/pandemieën. De kans is daardoor kleiner dat ook in andere gevallen om PBM wordt gevraagd en kan dus worden afgebakend.

Tot die tijd brengt PG alle kosten bij elkaar die nu voor de bestrijding van Corona worden gemaakt. **Die worden als één claim aan Financiën voorgelegd.**

Voorstel:

Voorstel is deze kosten mee te nemen in de claim aan Financiën.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team C

Kenmerk

5 Lopende / openstaande acties:

- Bestuurlijk akkoord van de LHV op de richtlijn 'PBM voor mantelzorgers vrijwilligers en pgb gefinancierde zorgverleners' (zie bijlage). Het is met een positief advies door de LHV aan het bestuur voorgelegd.
- Akkoord VWS op financiering van de PBM.
- Uitzoeken hoe meegegeven kan worden dat gebruik voor eigen risico (echter er zijn verschillende voorlichtingsmaterialen).
- Overeenkomst met de distributeurs voor hun kosten en die van de apotheken.

(10)(2e)